

Beneficiile veninului de albine

THE BENEFITS OF BEE VENOM

Beneficiile produselor apicole pentru sănătate sunt binecunoscute: mierea și propolisul au fost folosite încă din cele mai vechi timpuri, iar polenul și lăptișorul de matcă sunt remedii naturale tradiționale extrem de apreciate pe multe meridiane ale globului. Cea mai veche și mai cunoscută utilizare terapeutică a unui produs apicol rămâne însă cea a veninului de albine, cunoscut sub denumirea științifică de apitoxină.

Despre albine și înțepăturile lor

Doar albinele femele sunt înzestrate cu un sistem de apărare, alcătuit din ac și dintr-un mecanism de secreție și depozitare a veninului. Veninul este secretat de două glande: una produce un lichid acid ce ajunge în rezervorul cu venin, iar cealaltă secretă o substanță alcalină care lubrifică acul. Acul măsoară 2 milimetri lungime, însă în piele nu pătrunde, în general, decât 1 milimetru. Printr-o înțepătură se injectează între 0,2 și 0,3 miligrame de venin. Regina se distinge prin acul ei neted, la fel ca acela al viespilor, care îi permite să-l retragă din victimă fără să aibă de suferit. Albinele lucrătoare au acul dantelat și, din această cauză, nu-l pot scoate după ce și-au înțepat victima. Consecința: întregul lor sistem de apărare rămâne captiv în corpul victimei, iar ele mor în orele imediat următoare. Albinele tinere, care au mai puțin de 3 zile de viață, sunt inofensive, fiindcă scheletul lor nu este încă suficient de rigid pentru ca mușchii să poată împinge acul la exterior, dar și pentru că săculețul lor cu venin este gol. Masculii nu au ac, așadar sunt și ei inofensivi. După înțepătură, săculețul cu venin, care a rămas agățat de ac, este cuprins de spasme care nu fac decât să injecteze și mai mult venin în corpul victimei. De aceea, acul trebuie scos cât se poate de repede din piele, cu multă atenție, pentru a nu sparge săculețul cu venin.

Cum se recoltează veninul de albine

Veninul este recoltat, de cele mai multe ori, la intrarea albinelor în stup, printr-o metodă care nu ucide albinele, așa cum se întâmplă după o înțepătură. Pe placa de zbor se așază o planșetă acoperită cu un grilaj electric. Stimulată electric, albina înțeapă planșeta – o membrană subțire situată la câțiva milimetri deasupra unui platou detașabil din sticlă. Pentru că membrana este subțire, albina își poate retrage acul fără să moară, iar veninul picură pe planșetă. Dat fiind faptul că veninul conține un feromon de atac, alte albine, care au simțit și ele pericolul, vin cu întăriri și înțeapă, la rândul lor, membrana. Prin această metodă se pot recolta până la 50 miligrame de venin dintr-un stup. Este nevoie de aproximativ douăzeci de stupi pentru a extrage 1 gram de venin. Veninul recoltat este apoi deshidratat (liofilizat) și stocat sub forma unui praf

de culoare albă. Deși își păstrează proprietățile toxice, veninul astfel depozitat își pierde din caracteristicile chimice (de exemplu, își pierde aciditatea datorată compușilor volatili care nu se regăsesc în praf). Din acest motiv, veninul este uneori stocat în fiole. Acestea au și ele un inconvenient: veninul este diluat.

Compoziția veninului de albine

Veninul este un lichid transparent, acid, mai dens decât apa, cu un miros plăcut, fructat, dar cu un gust amar. Mirosul fructat se datorează, în parte, feromonului de atac, care are un miros asemănător celui de banană. Veninul de albine este bactericid, bacteriostatic, antifungic și antibiotic, activând sistemul imunitar. Este compus, în proporție de aproximativ 90%, din apă. Restul de 10% este reprezentat de aproximativ șaiszeci de substanțe, dintre care cele mai importante sunt enzime și peptide. Principalul element al veninului îl constituie melitina, substanță anticoagulantă și antiinflamatorie. Este componenta cea mai toxică a veninului și are rolul de a evita ca zona înțepată să trimită prea multe semnale de avertizare către sistemul imunitar și de a încetini astfel reacția victimei, lăsând veninului timp să se răspândească. Prin blocarea acțiunii potasiului și a calciului, melitina are și efect analgezic. Fosfolipaza și fosfomonoesteraza sunt principalele substanțe alergene din veninul de albine.

Beneficiile veninului de albine pentru frumusețe

Veninul de albine este considerat, în prezent, alternativa naturală la botox, estompând ridurile și menținând elasticitatea pielii, fără să paralizeze însă mușchii feței, așa cum se întâmplă în cazul toxinei botulinice. Specialiștii sunt de părere că pielea reacționează la veninul de albine crescându-și producția de colagen și îmbunătățindu-și, astfel, elasticitatea.

Produsele cosmetice cu venin de albine

Cremele pe bază de venin de albine îmbunătățesc circulația sanguină, contribuie la eliminarea celulelor moarte, relaxează mușchii feței și atenuează ridurile. Veninul de albine crește numărul de keratinocite (celule din stratul superior al pielii, care conferă pielii aspectul tânăr), acționează ca o barieră împotriva factorilor de mediu, combate pierderea de apă și

efectele expunerii îndelungate la soare. Producătorii români de cosmetice nu au rămas nici ei indiferenți la uimitoarele efecte ale veninului de albine asupra pielii. Este și cazul brandului Apimond, înființat în 1992, care produce astăzi o gamă variată de produse cosmetice pe bază de ingrediente naturale, printre care și cosmetice bio cu venin de albine. Este vorba despre trei produse care restabilesc echilibrul natural al pielii, hidratând-o și producând un efect de lifting vizibil după câteva utilizări. Masca de reîntinerire conține, în 50 mililitri, echivalentul de venin rezultat din 4.000 de înțepături de albine. Pentru un ten devitalizat, lipsit de fermitate, masca se aplică o dată sau de două ori pe zi, iar pentru întreținerea tenului se aplică o dată pe săptămână. Aplicat dimineața sau seara, după demachiere, serul tratament accelerează circulația sângelui, crescând permeabilitatea vaselor capilare. La rândul ei, crema de reîntinerire ajută la reducerea liniilor fine și a ridurilor, crescând producția de colagen și elastină, două elemente esențiale pentru aspectul catifelat, strălucitor și tânăr al tenului.

Terapia cu venin de albine

Apiterapia (de la latinescul *apis*, care înseamnă albină) este la fel de veche precum apicultura însăși. Este o practică milenară ce constă în utilizarea produselor recoltate, prelucrate sau secretate de către albine în scopuri terapeutice. Se pare că veninul de albine este folosit în scopuri medicinale încă din Antichitate. Veninul este menționat în texte chineze vechi de 2.000 de ani, iar însuși Hipocrate (460-377 î.Hr.), părintele medicinei, considera veninul de albine remediul ideal pentru tratarea artritelor și a problemelor articulare în general. Se spune că veninul de albine ar fi fost folosit de Carol cel Mare (800-814) și Ivan cel Groaznic (1533-1584) pentru a-și alina crizele de gută.

În secolul al XIX-lea, medicul austriac Phillip Terc, pionier al apiterapiei în medicina modernă, folosea veninul de albine pentru tratarea afecțiunilor reumatismale. În privința eficienței terapiei nu încap dubii, dacă ne gândim la raportul pe care Terc l-a publicat în 1888 și în care consemna că pe parcursul celor 25 de ani în care a tratat cu venin de albine peste 500 de pacienți cu reumatism nu s-a confruntat cu nici o complicație. În 1928, Franz Kretschy a pus la punct o metodă care permitea evitarea aplicării directe a veninului prin înțepătură de albină: injectarea veninului cu ajutorul seringii. S-a constatat că veninul de albine conține agenți antiinflamatori, mai ales melitina. Recunoscută pentru că este de 100 de ori mai puternică decât hidrocortizonul, melitina stimulează producția de cortizol. În general, specialiștii sunt de

păreră că aceste substanțe au acțiune tonifiantă și stimulantă, întărind sistemul imunitar și contribuind la detoxifierea organismului. Veninul se administrează fie direct, prin înțepătură de albină, fie cu ajutorul unei seringi cu venin diluat. Se mai practică încă metoda tradițională care constă în așezarea, pe piele, cu ajutorul unei pense, a câtorva albine vii. Albinele se așază mai ales în zonele dureroase. De îndată ce acul pătrunde în piele, albina își pierde o parte din abdomen și moare în orele imediat următoare. Pentru a se evita aplicarea directă a albinelor pe piele, au fost puse la punct diverse metode prin care veninul poate fi injectat fără a se ajunge la moartea albinelor. Terapia cu venin de albine este contraindicată în multe situații, precum alergie la venin de albine, diabet insulino-dependent, boli cardiovasculare grave sau într-un stadiu avansat, diferite alte afecțiuni și de aceea trebuie să vă consultați cu medicul dumneavoastră. De asemenea, este contraindicată în cazul femeilor însărcinate.

Produse cu venin de albine pentru sănătate

Veninul de albine intră în compoziția a numeroase produse, de la comprimate la unguente și loțiuni,

folosite pentru tratarea a diferite probleme de sănătate, printre care artrită, inflamații articulare, tendinite, afecțiuni respiratorii (bronșită, astm) și afecțiuni cutanate.

Pentru a maximiza efectele benefice ale veninului de albine, Apimond a creat două geluri de excepție, denumite Api-Remed, unul prin combinarea veninului de albine cu extractul floral de Arnica Montana, iar altul prin combinarea veninului de albine cu capsicina. Și acestea (Arnica Montana și capsicina) prezintă o importantă acțiune antiinflamatorie, esențială în ameliorarea durerilor reumatice. În plus, ele prezintă și proprietăți antiseptice și de stimulare a imunității. Aplicarea locală a acestor geluri prin masarea ușoară a zonelor dureroase produce imediat o relaxare locală a țesutului, însoțită de o plăcută senzație de răcoare, după care se instalează o încălzire reconfortantă a zonei. În cazul stărilor gripale, gelurile, aplicate pe piept, au rezultate excelente, inclusiv ca dezboburante nazale.

Material oferit de Apimond (www.apimond.ro)